

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02-415/26-21055/5

Podgorica, 19.06.2026.godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM, Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica

Veza: Vaš akt br. 10/1-01-040/26-211773 od 17.06.2026 godine

Poštovani,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predlogom zakona vrši se usklađivanje važećeg zakona sa konsolidovanom Direktivom Savjeta 2016/1164 o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se direktno utiče na funkcionisanje unutrašnjeg tržišta. Takođe, izvršeno je potpuno tehničko usklađivanje sa Direktivama: 2003/49 o zajedničkom sistemu oporezivanja isplate kamata i autorskih naknada između povezanih društava različitih država članica, 2009/133 o zajedničkom sistemu oporezivanja koji se primjenjuje na spajanja, podjele, djelimične podjele, prenosa imovine i zamjene akcija društava iz različitih država članica Evropske unije, kao i prenosa sjedišta Evropskog privrednog društva ili Evropske zadruge iz jedne države članice u drugu državu članicu i 2011/96 o zajedničkom sistemu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i zavisna društva iz različitih država članica. Pored toga, uvodi se oporezivanje prihoda nerezidentnog pravnog lica po osnovu izvođenja estradnog, zabavnog, umjetničkog, sportskog ili sličnog programa u Crnoj Gori u slučajevima kada je isplatilac prihoda rezidentno fizičko lice, odnosno preduzetnik.

U Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju propisa nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore dok će evidentno doći do porasta prihoda budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da implementacijom propisa neće nastati međunarodne finansijske obaveze kao i da nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze.

Imajući u vidu da predložena rješenja doprinose unapređenju normativnog okvira u oblasti oporezivanja, kao i sprečavanju izbjegavanja plaćanja poreza po odbitku, na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta državnog budžeta i implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

S poštovanjem,

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

Član 1

U Zakonu o porezu na dobit pravnih lica („Službeni list RCG“, br. 65/01 i 80/04 i „Službeni list CG“, br. 40/08, 86/09, 14/12, 61/13, 55/16, 146/21, 152/22, 28/23, 125/23 i 88/24) u članu 27a stav 1 tačka 11 na kraju alineje 3 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

“12) grana djelatnosti predstavlja svu imovinu i obaveze u podjeli društva koji u poslovno-organizacionom smislu nezavisno posluju, odnosno subjekat koji može samostalno da funkcioniše sa sopstvenom imovinom.”

Član 2

U članu 27b stav 3 i 27e stav 3 riječi: “država članica EU” i “država članica” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: “Crna Gora”.

Član 3

U članu 27f stav 4 riječi: “ta država članica EU” i “država članica” zamjenjuju se riječima: “Crna Gora”.

Član 4

U članu 27e st. 6, 7 i 8 i članu 27g st. 1 do 4 i članu 27j stav 2 riječi: “država članica EU” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: “Crna Gora” u odgovarajućem padežu.

Poslije stava 8 dodaje se novi stav koji glasi:

“(9) Poreska vrijednost je vrijednost na osnovu koje bi se obračunao dohodak, dobit ili kapitalni gubitak tog akcionara u poreske svrhe.”

Član 5

U članu 27g stav 4 riječi: “te države članice” i “ta država članica” zamjenjuju se riječima: “Crna Gora” u različitom padežu.

Član 6

U članu 27h stav 1 mijenja se i glasi:

“(1) Ako EPD ili EZ prenosi svoje sjedište iz Crne Gore u drugu državu članicu EU ili, u vezi sa prenosom sjedišta iz Crne Gore u drugu državu članicu EU, EPD ili EZ prestane biti rezident Crne Gore i postane rezident druge države članice EU, takav prenos sjedišta ili prestanak statusa rezidenta ne dovodi do oporezivanja kapitalnih dobitaka u Crnoj Gori iz koje je sjedište preneseno, koji se obračunavaju u skladu sa članom 27b stav 1 ovog zakona i koji proizilaze iz one imovine i obaveza EPD ili EZ, pod uslovom da ta društva ostaju povezana sa stalnom poslovnom jedinicom tog EPD ili EZ društva u Crnoj Gori, iz koje je izvršen prenos sjedišta i učestvuju u ostvarivanju dobiti ili gubitaka koji se uzimaju u obzir u poreske svrhe.”

Stav 3 mijenja se i glasi:

“(3) Ako se, u skladu sa pravom Crne Gore iz koje se sjedište prenosi, za EPD ili EZ utvrdi nova amortizacija i dobitak ili gubitak u vezi sa imovinom i obavezama koji ostaju u Crnoj Gori na način koji nije u skladu sa stavom 2 ovog člana, na tu imovinu i obaveze ne primjenjuje se stav 1 ovog člana.”

Član 7

Član 27i mijenja se i glasi:

"(1) Ako EPD ili EZ prenosi svoje sjedište iz Crne Gore u drugu državu članicu EU ili, u vezi sa prenosom sjedišta iz Crne Gore u drugu državu članicu EU, EPD ili EZ prestane biti rezident Crne Gore i postane rezident druge države članice EU, Crna Gora preduzima neophodne mjere kako bi obezbijedila da, u slučajevima kad su rezervisanja sprovedena od strane EPD ili EZ na odgovarajući način prije prenosa sjedišta, djelimično ili u potpunosti izuzeta od oporezivanja i ne odnose se na stalne poslovne jedinice izvan Crne Gore, ta rezervisanja ili rezerve stalne poslovne jedinice EPD ili EZ, koje se nalaze u Crnoj Gori iz koje je sjedište preneseno, prenose se uz ista poreska izuzeća.

(2) Ako društvo, koje prenosi sjedište u okviru Crne Gore, ima pravo na prenos gubitaka koji nijesu iskorišćeni u poreske svrhe, Crna Gora daje mogućnost stalnoj poslovnoj jedinici EPD ili EZ, koja prenosi sjedište i koja se nalazi na području Crne Gore, preuzimanja gubitaka koji nijesu iskorišćeni u poreske svrhe, pod uslovom da je prenos gubitaka u uporedivim okolnostima dostupan društvu koje nije izvršilo prenos sjedišta ili koje je ostalo rezident Crne Gore."

Član 8

U članu 28a stav 1 mijenja se i glasi:

"(1) Obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na isplate izvršene po osnovu zajma, odnosno pozajmice sa ili bez kamate fizičkim licima, kao i u slučaju produženja roka otplate zajma odnosno pozajmice, na iznos zajma, odnosno pozajmice iznad 5.000 eura na godišnjem nivou."

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"(2) Iznos neoporezivog dijela zajma, odnosno pozajmice iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na povezana lica iz člana 38 ovog zakona."

Dosadašnji st. 2, 3 i 4 postaju st. 3, 4 i 5.

Član 9

U članu 29c poslije stava 2 dodaje se novi stav:

"(3) Porez iz stava 1 ovog člana, obračunava se i plaća i na prihode po osnovu izvođenja estradnog, zabavnog, umjetničkog, sportskog ili sličnog programa u Crnoj Gori."

Stav 3 mijenja se i glasi:

"(3) Nerezidentno pravno lice-primalac prihoda iz st. 1 do 3 ovog člana, dužan je da nadležnom poreskom organu, u opštini na čijoj se teritoriji nalazi nepokretnost, sjedište privrednog društva u kojem nerezidentno pravno lice ima udio ili hartije od vrijednosti, koje su predmet prodaje, odnosno sjedište ili prebivalište isplatioca prihoda po osnovu zakupa pokretne i nepokretne imovine, odnosno u opštini na čijoj se teritoriji izvodi estradni, zabavni, umjetnički, sportski ili slični programa, preko poreskog punomoćnika određenog u skladu sa propisima kojima se uređuje poreski postupak i poreska administracija, podnese poresku prijavu u roku od 30 dana, od dana ostvarivanja prihoda, na osnovu koje nadležni poreski organ donosi rješenje.

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju 4 i 5.

Član 10

U članu 29f stav 1 riječi: "pod uslovom da" zamjenjuju se riječju "ako".

Član 11

Poslije člana 29h dodaje se novi član koji glasi:

"Član 29i

Odredbe ovog poglavlja i odredbe sporazuma o izbegavanju dvostrukog oporezivanja primenjuju se na način koji obezbeđuje povoljniji poreski tretman za obveznika."

Član 12

U članu 31d poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

"(4) Pod ulaganjem iz stava 2 ovog člana se smatra sticanje udjela ili akcija u subjekte poljoprivredne djelatnosti."

Dosadašnji st. 4, 5 i 6 postaju st. 5, 6 i 7.

Član 13

Član 31e mijenja se i glasi:

"(1) Pravo na poresko oslobođenje iz člana 31d st. 1 i 2 ovog zakona ostvaruje se na osnovu zahtjeva poreskog obveznika, koji se podnosi nadležnom poreskom organu u roku od 60 dana od izvršenog reinvestiranja, odnosno ulaganja, a najkasnije do kraja fiskalne godine u kojoj je izvršeno reinvestiranje, odnosno ulaganje.

(2) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana dužan je da za period korišćenja poreskog oslobođenja podnese nadležnom poreskom organu izjavu o bilo kojoj drugoj državnoj pomoći primljenoj tokom prethodne tri fiskalne godine.

(3) Izjavu iz stava 2 ovog člana poreski obveznik podnosi istovremeno sa poreskom prijavom za porez na dobit.

(4) O zahtjevu iz stava 1 ovog člana poreski organ odlučuje rješenjem.

(5) Bliži način korišćenja poreskog oslobođenja iz člana 31d ovog zakona, oblik i sadržinu zahtjeva i izjave iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo."

Član 14

U članu 31f stav 1 mijenja se i glasi:

"(1) Radi davanja predloga za sticanje prava na poresko oslobođenje i kontrole korišćenja prava na poresko oslobođenje iz člana 31d ovog zakona Vlada Crne Gore obrazuje komisiju, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede."

Član 15

Poslije člana 38c dodaje se novo poglavlje i deset novih članova koji glase:

"Xa. PRAVILA PROTIV PREMJEŠTANJA DOBITI

Pravilo o ograničavanju kamate

Član 38d

(1) Obveznik poreza na dobit kao rashod koji se priznaje u poreske svrhe može utvrditi prekoračene troškove zaduživanja nastale u poreskom periodu samo do:

1) 30% dobiti prije utvrđivanja kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) ili

2) 3.000.000,00 eura u slučaju da je ovaj iznos veći od iznosa iz tačke 1 ovog stava.

(2) U skladu sa stavom 1 tačka 2 ovog člana iznos od 3.000.000,00 eura je ukupan iznos koji je ostvarila grupa.

(3) Obveznik poreza na dobit ostvaruje prekoračene troškove zaduživanja kada troškovi zaduživanja prelaze oporezivi prihod od kamate ili drugi bitno slični ekonomski oporezivi prihod.

(4) U smislu stava 1 ovog člana, troškovima zaduživanja smatraju se kamate utvrđene na sve oblike duga, drugi troškovi koji su ekonomski bitno slični kamati i troškovima koji su nastali u vezi sa prikupljanjem sredstava, uključujući: plaćanja u okviru zajmova koja ulaze u obračun dobiti, pripisane kamate na instrumente kao što su zamjenjive obveznice i obveznice bez kupona, iznosi u okviru

alternativnih finansijskih aranžmana kao što je islamsko bankarstvo, element finansijske takse plaćanja finansijskog lizinga, kapitalizovana kamata koja je uključena u vrijednost imovine ili amortizacija kapitalizovane kamate, iznosi koji se mjere upućivanjem na povraćaj finansiranja u skladu sa pravilima o transfernim cijenama, iznosi nominalnih kamata u okviru izvedenih instrumenata ili aranžmani za zaštitu od rizika u odnosu na zaduživanje subjekta, pozitivne ili negativne kursne razlike prilikom pozajmljivanja i instrumenti povezani sa prikupljanjem sredstava, naknade za jemstva za finansijske aranžmane; mehanizmi naknade i slični troškovi koji se odnose na zaduživanje.

(5) Prilikom obračuna EBITDA-e uzimaju se u obzir samo oporezivi prihodi i iznosu dobiti prije oporezivanja dodaju se troškovi amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe, a utvrđeni su u skladu sa ovim zakonom, kao i ukupni troškovi zaduživanja.

(6) Odredbe o ograničavanju iznosa odbitka kamate iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje:

1) samostalni obveznik poreza na dobit, odnosno obveznik koji nije dio konsolidovane grupe za potrebe finansijskog računovodstva, koji nema povezano lice u smislu člana 38e stav 7 ovog zakona ili stalnu poslovnu jedinicu, i ako ne prima ili ne odobrava zajmove svojim članovima ili akcionarima; i

2) obveznik poreza na dobit koji je finansijsko društvo.

(7) Finansijsko društvo je svaki subjekat koji je organizovan u bilo kojem od sljedećih pravnih oblika: kreditna institucija, investiciono društvo, društvo za upravljanje, upravnik alternativnog investicionog fonda (UAIF), društvo za upravljanje subjektom za zajednička ulaganja i prenosive hartije od vrijednosti i alternativni investicioni fond (UCITS i AIF), društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, institucija za penziono osiguranje, penziono društvo, penzioni fond, druga ugovorna strana, centralni depozitar hartija od vrijednosti, a koji se utvrđuju u skladu sa posebnim propisima.

(8) Obveznik poreza na dobit može pri obračunu prekoračenih troškova zaduživanja isključiti zajmove koji se koriste za finansiranje dugoročnih javnih infrastrukturnih projekata ako su nosilac projekta, troškovi zaduživanja, imovina i prihod iz Evropske unije, pri čemu se cjelokupni prihod od dugoročnog javnog infrastrukturnog projekta isključuje iz EBITDA-e obveznika poreza na dobit.

(9) Dugoročni javni infrastrukturni projekat iz stava 8 ovog člana je projekat kojim se osigurava, nadograđuje, upravlja i/ili održava imovina velikog obima za koju država članica smatra da je u opštem javnom interesu.

(10) Obveznik poreza na dobit može prekoračene troškove zaduživanja iz stava 1 ovog člana utvrđene u poreskom periodu prenositi u sljedeća tri poreska perioda, ali u svakom poreskom periodu do iznosa utvrđenog u skladu sa stavom 1 ovog člana.

(11) Obveznik poreza na dobit uvećava poresku osnovicu za iznose prekoračenih troškova zaduživanja koji su veći od iznosa iz stava 1 ovog člana.

(12) Izuzetno od odredaba stava 11 ovog člana, obveznici poreza na dobit koji primjenjuju odredbe čl.19, 20 i 38b ovog zakona, iznos troškova koji se ne priznaju u poreske svrhe iz stava 1 ovog člana umanjuje se iznosima kojima se povećava poreska osnovica utvrđena prema navedenim članovima ovog zakona.

(13) Radi utvrđivanja troškova zaduživanja koji se priznaju kao rashod u poreske svrhe, poreski obveznik je obavezan obezbijediti sljedeće podatke:

1) ukupne iznose troškova zaduživanja i obračun EBITDA utvrđen u skladu sa stavom 5 ovog člana, ako u poreskom periodu primjenjuju odredbu iz stava 1 tačka 1 ovog člana;

2) ukupne iznose troškova zaduživanja, kao i prihoda od kamata ili drugih ekonomski bitno sličnih oporezivih prihoda, ako u poreskom periodu primjenjuje odredbu iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

(14) Poreski obveznik koji u poreskom periodu utvrdi prekoračene troškove zaduživanja, za iste uvećava osnovicu poreza na dobit nakon što taj iznos umanjuje za iznose utvrđene u skladu sa stavom 12 ovog člana.

(15) Iznos prekoračenih troškova zaduživanja može se iskoristiti za umanjeno porese osnovice u naredna tri poreska perioda do iznosa koji sa prekoračenim troškovima zaduživanja iz poreskog perioda ne prelazi iznose iz stava 1 ovog člana.

(16) Poreski obveznik koji umanjuje porešku osnovicu za prekoračene troškove zaduživanja uz prijavu poreza na dobit dostavlja pregled neiskorišćenih prekoračenih troškova i pisano obrazloženje o načinu utvrđivanja prekoračenih troškova zaduživanja u svakom poreskom periodu.

(17) Odredbe st. 13 do 16 ovog člana ne odnose se na poreskog obveznika iz stava 6 ovog člana.

Pravilo o kontrolisanim inostranim društvima

Član 38e

(1) Kontrolisano inostrano društvo obveznika poreza na dobit je svaki subjekat koji se pojavljuje u bilo kojem pravnom obliku ili stalna poslovna jedinica koja se nalazi u drugoj državi, a čija dobit ne podliježe porezu ili nije oporeziva u Crnoj Gori, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) u slučaju subjekta, ako obveznik poreza na dobit ili zajedno sa povezanim licima učestvuje direktno ili indirektno sa više od 50% glasačkih prava ili je direktni ili indirektni vlasnik više od 50% kapitala ili ostvaruje pravo na više od 50% dobiti tog subjekta; i

2) stvarni porez na dobit koji je subjekat ili stalna poslovna jedinica platila u drugoj državi manji od razlike između poreza na dobit koji bi subjekat platio ili stalnoj poslovnoj jedinici i stvarnog poreza na dobit koji je platio subjekat ili stalna poslovna jedinica.

(2) Ako se subjekat ili stalna poslovna jedinica smatra kontrolisanim inostranim društvom u skladu sa stavom 1 ovog člana, obveznik poreza na dobit treba da u porešku osnovicu uključi neraspodijeljenu dobit subjekta ili stalne poslovne jedinice koja proizlazi iz sljedećih kategorija prihoda:

- 1) kamata ili drugog prihoda od finansijske imovine,
- 2) autorskih naknada ili drugog prihoda od intelektualne svojine;
- 3) dividende, udjela u dobiti i prihoda od raspolaganja akcijama ili udjelima,
- 4) finansijskog lizinga,
- 5) osiguranja, bankarstva i ostalih finansijskih djelatnosti,
- 6) od prodaje i usluga, nastalih od robe i usluga koje su nabavljene od povezanih društava i prodane povezanim društvima, bez ili sa malo dodate ekonomske vrijednosti.

(3) Odredbe stava 2 ovog člana ne primjenjuju se ako kontrolisano inostrano društvo obavlja značajnu ekonomsku djelatnost uz pomoć osoblja, opreme, imovine i zgrada, što se potvrđuje relevantnim činjenicama i okolnostima.

(4) Ako prihodi iz stava 2 ovog člana čine jednu trećinu ili manje od jedne trećine ukupnih prihoda subjekta ili stalne poslovne jedinice, taj subjekat ili stalna poslovna jedinica ne smatra se kontrolisanim inostranim društvom.

(5) Izuzetno od odredaba stava 1 ovog člana, finansijska društva utvrđena prema članu 38d stav 6 ovog zakona, ne smatraju se kontrolisanim inostranim društvima ako jedna trećina ili manje od jedne trećine prihoda iz stava 2 ovog člana proizlazi iz transakcija sa obveznikom poreza na dobit ili njegovim povezanim društvima.

(6) Odredbe st. 4 i 5 ovog člana ne primjenjuju se kada se subjekat ili stalna poslovna jedinica nalazi u državama koje se nalaze na popisu nekooperativnih jurisdikcija u poreske svrhe Evropske unije.

(7) Za potrebe utvrđivanja kontrolisanog inostranog društva, povezana lica iz stava 1 tačka 1 ovog člana su:

1) subjekat u kojem poreski obveznik direktno ili indirektno posjeduje udio u smislu prava glasa ili vlasništva kapitala od 25% ili više ili ostvaruje pravo na od 25% ili više dobiti tog subjekta,

2) fizička lica ili subjekti koji direktno ili indirektno posjeduju udio u smislu prava glasa ili vlasništva kapitala poreskog obveznika od 25% ili više ili ostvaruju pravo na od 25% ili više dobiti tog poreskog obveznika.

(8) Ako fizičko lice ili subjekat direktno ili indirektno posjeduje udio od 25% ili više u poreskom obvezniku i jednom ili više subjekata, svi drugi subjekti, uključujući poreskog obveznika, takođe se smatraju povezanim licima.

Obračun dobiti kontrolisanog inostranog društva

Član 38f

(1) Iznos dobiti kontrolisanog inostranog subjekta ili stalne poslovne jedinice koja se u skladu sa članom 38e stav 2 ovog zakona, uključuje u poresku osnovicu rezidentnog obveznika poreza na dobit, a udio poreskog obveznika u dobiti obračunava se na način propisan članom 38e stav 1 tačka 1 ovog zakona.

(2) Gubici subjekta ili stalne poslovne jedinice ne uključuju se u poresku osnovicu.

(3) Obveznik poreza na dobit koji direktno ili indirektno učestvuje u upravi, nadzoru, kapitalu ili ostvaruje pravo na učestovanje u dobiti subjekta ili stalne poslovne jedinice iz druge države, treba da podatke potrebne za utvrđivanje kontrolisanih inostranih društava iz člana 38e ovog zakona i podatke o iznosu dobiti iz stava 1 ovog člana koji se uključuju u poresku osnovicu, dostavi uz poresku prijavu.

(4) Ako je kontrolisani inostrani subjekat ili stalna poslovna jedinica platila porez na dobit za poreski period u kojem je ta dobit bila uključena u poresku osnovicu u skladu sa članom 38e stav 2 ovog zakona, plaćeni porez obračunava se u skladu sa članom 33 ovog zakona.

(5) Bliži način sprovođenja pravila o kontrolisanim inostranim računima i obračunu dobiti propisuje Ministarstvo.

Izlazno oporezivanje

Član 38g

(1) Za potrebe primjene ovog člana:

1) prenos imovine predstavlja postupak kojim država članica gubi pravo na oporezivanje prenesene imovine, a imovina ostaje u pravnom ili ekonomskom vlasništvu istog poreskog obveznika;

2) prenos poreske rezidentnosti predstavlja postupak kojim poreski obveznik prestaje biti rezident za potrebe oporezivanja određene države članice i postaje rezident za potrebe oporezivanja u drugoj državi članici ili trećoj zemlji;

3) prenos djelatnosti koja se obavlja putem stalne poslovne jedinice predstavlja postupak kojim poreski obveznik prestaje imati stalnu poslovnu jedinicu u državi članici u svrhu oporezivanja i stiče ga u drugoj državi članici ili trećoj zemlji a da u tom slučaju ne postaje rezident za potrebe oporezivanja te države članice ili treće zemlje.

(2) Obveznik poreza na dobit treba da u poresku osnovicu uključi razliku između tržišne vrijednosti imovine i njene vrijednosti utvrđene za potrebe oporezivanja u slučaju kada prenosi:

1) imovinu u svoju stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, ako zbog prenosa prestaje pravo oporezivanja prenesene imovine iako imovina ostaje u pravnom i ekonomskom vlasništvu obveznika poreza na dobit;

2) imovinu iz stalne poslovne jedinice u svoje sjedište ili drugu stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, ako zbog prenosa prestaje pravo oporezivanja prenesene imovine; ili

3) poslovanje koje obavlja stalna poslovna jedinica u drugu državu članicu ili treću zemlju, tako da pravo oporezivanja poslovanja stalne poslovne jedinice ima druga država članica ili treća zemlja, a da u tom slučaju ne postaje rezident te države članice ili treće zemlje.

(3) Odredbe stava 2 ovog člana primjenjuje i obveznik poreza na dobit kada postaje rezident druge države članice ili treće zemlje, osim u slučaju one imovine koja ostaje povezana sa stalnom poslovnom jedinicom.

(4) Obveznik poreza na dobit koji prema st. 2 i 3 ovog člana preuzima imovinu iz druge države, za poreske potrebe prihvata utvrđene vrijednosti imovine samo ako u trenutku prenosa iste odražavaju tržišnu vrijednost.

(5) Odredbe st. 2 i 3 ovog člana ne primjenjuju se ako se imovina vraća u roku od 12 mjeseci ili ako se prenosi imovina koja se odnosi na finansiranje hartija od vrijednosti, imovina koja se daje kao jemstvo ili kada se prenos imovine obavlja kako bi se ispunili bonitetni kapitalni zahtjevi ili u svrhu upravljanja likvidnošću.

(6) Obveznik poreza na dobit treba da promjene iz stava 2 tačka 3 i stava 3 ovog člana prijavi poreskom organu u roku od osam dana.

(7) Iznos iz stava 2 ovog člana obveznik poreza na dobit može, uz odgovarajuće jemstvo, uključiti u poresku osnovicu tokom pet poreskih perioda, u slučaju prenosa imovine u drugu državu članicu ili treću zemlju koja je strana Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru sa kojom je zaključen sporazum o uzajamnoj pomoći u pogledu izmirivanja poreskih potraživanja

(8) U periodu iz stava 7 ovog člana, poreskom obvezniku će se obračunavati kamate.

(9) Bliži način utvrđivanja poreske osnovice i odlaganje oporezivanja pri izlaznom oporezivanju imovine propisuje Ministarstvo.

Hibridne neusklađenosti

Član 38h

(1) U smislu člana 38i do 38l ovog zakona, upotrijebljeni izrazi imaju sljedeća značenja:

1) neusklađenost je dvostruki odbitak ili odbitak bez uključivanja;

2) dvostruki odbitak je odbitak istog plaćanja, troškova ili gubitaka u jurisdikciji iz koje se vrši plaćanje, u kojoj su nastali troškovi ili u kojoj su pretrpljeni gubici (jurisdikcija isplatioca) i u drugoj jurisdikciji (jurisdikcija ulagača), a plaćanja hibridnog subjekta ili stalne poslovne jedinice jurisdikcije isplatioca je jurisdikcija u kojoj hibridni subjekat ili stalna poslovna jedinica imaju poslovnu jedinicu ili jurisdikcija u kojoj su smješteni;

3) odbitak bez uključivanja je odbitak plaćanja ili pretpostavljenog plaćanja između sjedišta i stalne poslovne jedinice ili između dvije ili više stalnih poslovnih jedinica u svakoj jurisdikciji za koju se smatra da je u njoj izvršeno to plaćanje ili pretpostavljeno plaćanje (jurisdikcija isplatioca) bez pripadajućeg uključivanja tog plaćanja ili pretpostavljenog plaćanja u poreske svrhe u jurisdikciji primaoca plaćanja, dok je jurisdikcija primaoca plaćanja svaka jurisdikcija u kojoj je to plaćanje ili pretpostavljeno plaćanje primljeno ili se smatra primljenim u skladu sa zakonima bilo koje druge jurisdikcije;

4) odbitak je iznos za koji se smatra da se može odbiti od oporezivog prihoda u skladu sa zakonima jurisdikcije isplatioca ili jurisdikcije ulagača;

5) uključivanje je iznos koji se uzima u obzir u oporezivom prihodu u skladu sa zakonima jurisdikcije primaoca plaćanja, dok plaćanje u okviru finansijskog instrumenta se ne smatra uključenim u mjeri u kojoj plaćanje ispunjava uslove za bilo koju poresku olakšicu isključivo zbog načina na koji se to plaćanje definiše u skladu sa zakonima jurisdikcije primaoca plaćanja;

6) poreska olakšica je oslobođenje od poreza, smanjenje poreske stope ili svaki poreski odbitak ili povraćaj poreza, a koji ne uključuju odbitak za poreze po odbitku;

7) prihod koji se dvostruko uključuje je svaka stavka prihoda koja se uključuje u skladu sa zakonima obje jurisdikcije u kojima je nastala neusklađenost;

8) lice je fizičko lice ili subjekat;

9) hibridni subjekat je svaki subjekat ili aranžman koji se smatra obveznikom poreza na dobit u skladu sa zakonima jedne jurisdikcije i čiji se prihod ili rashod smatra prihodom ili rashodom jednog ili više lica u skladu sa zakonima druge jurisdikcije;

10) finansijski instrument je svaki instrument u mjeri u kojoj dovodi do prinosa finansijskih sredstva ili vlasničkog kapitala koji se oporezuje u skladu sa pravilima za oporezivanje dužničkog kapitala, vlasničkog kapitala ili derivata u skladu sa zakonima jurisdikcije primaoca plaćanja ili jurisdikcije isplatioca i obuhvata hibridni prenos;

11) finansijski trgovac je lice ili subjekat koji u okviru svog poslovanja redovno kupuje i prodaje finansijske instrumente za vlastiti račun u svrhu ostvarivanja dobiti;

12) hibridni prenos je svaki aranžman za prenos finansijskog instrumenta ako se, u svrhe oporezivanja, za dati prinos na preneseni finansijski instrument smatra da ga je istovremeno dobilo više strana koje učestvuju u tom aranžmanu;

13) tržišni hibridni prenos je svaki hibridni prenos koji finansijski trgovac sprovodi u okviru svog redovnog poslovanja, a ne kao dio strukturiranog aranžmana;

14) stalna poslovna jedinica koja nije uzeta u obzir je svaki aranžman koji se u skladu sa zakonima jurisdikcije sjedišta može smatrati da ima status stalne poslovne jedinice i koji se u skladu sa zakonima druge jurisdikcije ne može smatrati da ima status stalne poslovne jedinice;

15) strukturirani aranžman je aranžman koji uključuje hibridnu neusklađenost u kojem je cijena te neusklađenosti uvrštena u uslove aranžmana ili aranžman koji je osmišljen kako bi njime nastala hibridna neusklađenost, osim ako se od poreskog obveznika ili povezanog društva nije moglo očekivati da su upoznati sa postojanjem hibridne neusklađenosti i nisu uticali na visinu poreske olakšice nastale iz hibridne neusklađenosti.

(2) U skladu sa čl.38j i 38k ovog zakona, povezana lica iz člana 38e stav 7 ovog zakona definišu se na način:

1) da ako do neusklađenosti dolazi u skladu sa stavom 1 tač. 2 do 5 ili tačka 7 ovog člana ili ako je izvršeno prilagođavanje u skladu sa članom 38j stavom 4 ili članom 38k ovog zakona, definicija povezanog društva mijenja se na način da se procenat visine povećava sa 25 % na 50 %;

2) da se smatra da fizičko lice ili subjekat, koja djeluje zajedno sa drugim licem u smislu glasačkih prava u subjektu ili u smislu vlasništva kapitala subjekta, ima udio u svim glasačkim pravima tog subjekta koje ima drugo lice, odnosno da ima udio u cjelokupnom vlasništvu kapitala tog subjekta koji drži drugo lice;

3) da povezano društvo je i subjekt koji je dio iste konsolidovane grupe za potrebe finansijskog računovodstva, kao i poreski obveznik ili društvo u kojem poreski obveznik ima značajan uticaj na upravljanje ili društvo koje ima značajan uticaj na upravljanje poreskog obveznika.

Član 38i

(1) Smatra se da dolazi do hibridne neusklađenosti u situacijama kada:

1) plaćanje u okviru finansijskog instrumenta dovodi do odbitka bez uključivanja i plaćanja koje nije uključeno u prihvatljivom roku, a neusklađenost se može pripisati razlikama u definicijama instrumenta ili plaćanja u okviru njega;

2) plaćanje hibridnom subjektu dovodi do odbitka bez uključivanja i ta neusklađenost je rezultat razlika u raspodjeli plaćanja hibridnom subjektu u skladu sa zakonima jurisdikcije poslovnog osnivanja ili registracije hibridnog subjekta i jurisdikcije svakog lica sa udjelom u tom hibridnom subjektu;

3) plaćanje subjektu sa jednom stalnom poslovnom jedinicom ili više njih dovodi do odbitka bez uključivanja i ta neusklađenost je rezultat razlika u raspodjeli plaćanja između sjedišta i stalne poslovne jedinice ili između dviju ili više stalnih poslovnih jedinica istog subjekta u skladu sa zakonima jurisdikcija u kojima subjekat posluje;

4) plaćanje dovodi do odbitka bez uključivanja kao rezultat plaćanja stalnoj poslovnoj jedinici koja nije uzeta u obzir;

5) plaćanje hibridnog subjekta dovodi do odbitka bez uključivanja i ta neusklađenost proizilazi iz toga da, u skladu sa zakonima jurisdikcije primaoca plaćanja, plaćanje nije uzeto u obzir;

6) pretpostavljeno plaćanje između sjedišta i stalne poslovne jedinice ili između dvije ili više stalnih poslovnih jedinica dovodi do odbitka bez uključivanja i ta neusklađenost proizilazi iz toga da u skladu sa zakonima jurisdikcije primaoca plaćanja, plaćanje nije uzeto u obzir;

7) dolazi do dvostrukog odbitka ; ili

8) dolazi do stvaranja strukturiranog aranžmana.

(2) U smislu stava 1 tačka 1 ovog člana, plaćanje u okviru finansijskog instrumenta je uključeno u oporezive prihode u prihvatljivom roku ako:

1) jurisdikcija primaoca plaćanja uključuje plaćanje u poreskom periodu koji započinje u roku od 12 mjeseci od kraja poreskog perioda isplatioca; ili

2) je prihvatljivo očekivati da će jurisdikcija primaoca plaćanja uključiti plaćanje u budućem poreskom periodu, i da uslovi plaćanja odgovaraju onim uslovima koji bi bili primjenljivi između nepovezanih lica.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, do hibridne neusklađenosti ne dolazi ako:

1) finansijski trgovac obavlja plaćanje koje odgovara odgovarajućem prinosu na preneseni finansijski instrument iz stava 1 tačka 1 ovog člana, uz uslov da u jurisdikciji isplatioca finansijski trgovac u prihode uključi sve iznose primljene u vezi sa prenesenim finansijskim instrumentom;

2) je u slučajevima iz stava 1 tač. 5, 6 ili 7 ovog člana u jurisdikciji isplatioca dozvoljeno prebijanje odbitka sa iznosom prihoda koji se dvostruko uključuje; ili

3) ne nastaje između povezanih lica iz člana 38e stav 7 i člana 38h stav 2 ovog zakona, poreskog obveznika i povezanog društva, sjedišta i stalne poslovne jedinice, dvije ili više stalnih poslovnih jedinica istog subjekta ili u okviru strukturiranog aranžmana.

Član 38j

(1) Ako hibridna neusklađenost dovodi do dvostrukog odbitka, obveznik poreza na dobit koji je:

1) ulagač odnosno fizičko lice ili subjekat, koji ima direktno ili indirektno udjele u kapitalu ili glasačkom pravu primaoca, ne može iskazati odbitak koji se priznaje u poreske svrhe;

2) isplatilac ne može iskazati odbitak koji se priznaje u poreske svrhe ako se odbitak ne uskraćuje u jurisdikciji ulagača;

3) tač. 1. i 2. ovoga stava ne primjenjuju se u slučaju kada se odbitak može prebijati sa prihodom koji se dvostruko uključuje u poresku osnovicu, bez obzira nastaje li u tekućem ili sljedećem poreskom periodu.

(2) Ako hibridna neusklađenost dovodi do odbitka bez uključivanja, poreski obveznik koji je:

1) isplatilac ne može iskazati odbitak koji se priznaje u poreske svrhe, odnosno rashod;

2) primalac uključuje u poresku osnovicu iznos plaćanja koji bi inače doveo do neusklađenosti ako se odbitak ne uskraćuje u jurisdikciji isplatioca.

(3) Obveznik poreza na dobit ne može iskazati odbitak koji se priznaje u poreske svrhe za plaćanje u slučaju kada se tim plaćanjem direktno ili indirektno finansira rashod koji se može odbiti i koji dovodi do hibridne neusklađenosti na osnovu transakcije ili niza transakcija sa povezanim društvima ili transakcija koje se sklapaju kao dio strukturiranog aranžmana, osim ako je jedna od jurisdikcija uključenih u transakciju ili niz transakcija sproveda isto prilagođavanje takve hibridne neusklađenosti.

(4) Ako hibridna neusklađenost uključuje prihod stalne poslovne jedinice koja nije uzeta u obzir, obveznik poreza na dobit treba uključiti prihod koji bi se inače pripisao stalnoj poslovnoj jedinici koja nije uzeta u obzir, osim u slučajevima kada se prihod izuzima u skladu sa ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(5) Ako je hibridni prenos finansijskog instrumenta namijenjen u cilju stvaranja olakšice za porez po odbitku za plaćanje koje proizlazi iz prenesenog finansijskog instrumenta u korist više uključenih strana, obvezniku poreza na dobit ograničava se korist od poreza po odbitku srazmjerno neto oporezivom prihodu tog plaćanja.

(6) Odredbe stava 2 tačka 2 ovog člana ne primjenjuju se u slučaju kada su hibridne neusklađenosti utvrđene prema članu 38i stav 1 tač. 2, 3 i 4 ili tačka 6 ovog zakona, odnosno kada primalac nije obveznik poreza na dobit u skladu sa ovim zakonom.

(7) Obveznik poreza na dobit dužan je za utvrđene iznose odbitka koji se ne priznaju u poreske svrhe ili iznose koji se uključuju u poresku osnovicu prema ovom članu i članu 38l ovog zakona povećati poresku osnovicu, a za iznos utvrđen prema člana 38k ovog zakona podnijeti poresku prijavu.

(8) Obveznik poreza na dobit treba da uz prijavu poreza na dobit dostavi informacije o transakcijama sa povezanim licima koje su izazvale hibridnu neusklađenost, a za koje je u skladu sa stavom 7 ovog člana povećao poresku osnovicu ili podnio poresku prijavu.

(9) Pored iznosa iz stava 8 ovog člana uključuju se i hibridne neusklađenosti nastale u skladu sa članom 9 ovog zakona.

Obrnute hibridne neusklađenosti

Član 38k

(1) Ako se jedan ili više povezanih nerezidentnih subjekata koji imaju ukupan direktan ili indirektan udio od najmanje 50 % glasačkih prava, kapitala ili prava na udio u dobiti u hibridnom subjektu osnovanom ili registrovanom u Crnoj Gori, nalaze u jurisdikcijama u kojima se taj hibridni subjekat smatra poreskim obveznikom, za potrebe izbjegavanja hibridne neusklađenosti, taj subjekt će se smatrati rezidentom i obveznikom poreza na dobit po osnovu ostvarenih prihoda koji se ne oporezuju na drugi način u okviru zakona bilo koje druge jurisdikcije.

(2) Odredbe stava 1 ovog člana primjenju se nezavisno od odredaba člana 3 ovog zakona.

Neusklađenost rezidentnosti

Član 38l

(1) U slučaju kada je obveznik poreza na dobit rezident za potrebe oporezivanja u nekoj drugoj jurisdikciji i kada se odbitak za plaćanje, troškove ili gubitke obveznika poreza na dobit može odbiti od poreske osnovice i u drugoj jurisdikciji, poreski obveznik može iskazati poresko priznati odbitak samo do iznosa za koji se u drugoj jurisdikciji dozvoljava prebijanje drugog odbitka sa prihodom koji se dvostruko uključuje.

(2) U slučaju kada je druga jurisdikcija iz stava 1 ovog člana država članica, pravo na odbitak uskraćuje država u kojoj poreski obveznik nije rezident u skladu sa ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(3) Bliži način sprovođenja hibridne neusklađenosti, obrnute hibridne neusklađenosti i neusklađenosti rezidentnosti propisuje Ministarstvo.

Prethodni sporazum o transfernim cijenama

Član 38m

(1) Prethodni sporazum o transfernim cijenama i ugovornim odnosima iz člana 38b ovog zakona je sporazum između poreskog obveznika i organa uprave nadležnog za poslove poreza kao i poreskih organa drugih država u kojima su povezana lica rezidenti ili posluju preko stalne poslovne jedinice, a kojim se za transakcije između povezanih lica, prije nego što su započele kao i za transakcije koje su u toku, utvrđuje skup pravila: metode, poređenje, odgovarajuća usklađivanja ili ključne pretpostavke u vezi sa budućim događajima, u cilju određivanja transferne cijene za te transakcije tokom određenog vremenskog perioda.

(2) Prethodni sporazum o transfernim cijenama obavezujući je za poreskog obveznika i za organ uprave nadležan za poslove poreza za vrijeme za koji je zaključen.

(3) Troškove zaključivanja prethodnog sporazuma o transfernim cijenama u cijelini snosi poreski obveznik.

(4) Način sklapanja, sadržaj, rokove važenja i iznose troškova sklapanja prethodnih sporazuma o transfernim cijenama pravilnikom propisuje Ministarstvo. *

Član 16

Poslije člana 40 dodaje se novi član koji glasi:

"Član 40a

(1) Prava propisana odredbama ovog Zakona i/ili međunarodnih ugovora koja se odnose na umanjenje poreske osnovice, izuzeća, oslobođenja od plaćanja poreza i poreza po odbitku ili umanjenje poreske obaveze, poreski obveznik ne može koristiti za aranžmane koje je osnovao sa ciljem ostvarivanja, navedenih pogodnost, a koji nijesu autentični, uzimajući u obzir relevantne činjenice i okolnosti.

(2) U skladu sa stavom 1 ovog člana, aranžman je bilo koja poslovna transakcija, aktivnost, šema, sporazum, obaveza ili događaj i može se sastojati od više mjera ili dijelova.

(3) Aranžmani se smatraju neautentičnim u mjeri u kojoj nisu osnovani u cilju utaje ili izbjegavanja poreza i u tom slučaju poreska obaveza se obračunava u skladu sa ovim zakonom. "

Član 17

Član 45a mijenja se i glasi:

"Odredbe Poglavlja VIa, VIIa i Xa, kao i čl. 38m i 40a ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji."

Član 18

Poslije člana 45a dodaje se novi član koji glasi:

"Član 45b

Crna Gora će pristupiti Konvenciji o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u vezi sa usklađivanjem dobiti povezanih preduzeća i primjenjivaće odredbe Kodeksa ponašanja za efikasnu primjenu Konvencije o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u vezi sa prilagođavanjem dobiti povezanih preduzeća, nakon pristupanja Evropskoj uniji."

Član 19

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2027. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. Razlozi za donošenje zakona

Ovim zakonom uvode se pravila koja se odnose na sprečavanje izbjegavanja plaćanja poreza, odnosno sprečavanje erozije poreske osnovice i premještanja dobiti u jurisdikcije sa povoljnijim poreskim režimom, sprečavanje hibridne neusklađenosti, kao i sprečavanje zlupotreba koristi iz aranžmana. Donošenjem ovog zakona uvode se mehanizmi za suzbijanje agresivnog planiranja što treba da doprinese jačanju fiskalne stabilnosti, povećanju pravičnosti poreskog sistema, stvaranju jednakog tretmana poreskih obveznika i unaprjeđenju investicionog ambijenta. Takođe, izvršeno je unaprjeđenje postojećih rješenja koje se odnose na poreska oslobođenja za reinvestiranje, odnosno ulaganje sredstava u poljoprivrednu djelatnost.

U cilju usklađivanja nacionalnog poreskog zakonodavstva sa Direktivama Evropske unije, predloženim zakonom izvršiće se usklađivanje sa konsolidovanom Direktivom Savjeta 2016/1164 o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se direktno utiče na funkcionisanje unutrašnjeg tržišta. Takođe, predloženim zakonom izvršeno je potpuno tehničko usklađivanje sa Direktivama: 2003/49 o zajedničkom sistemu oporezivanja isplate kamata i autorskih naknada između povezanih društava različitih država članica, 2009/133 o zajedničkom sistemu oporezivanja koji se primjenjuje na spajanja, podjele, djelimične podjele, prenosa imovine i zamjene akcija društava iz različitih država članica Evropske unije, kao i prenosa sjedišta Evropskog privrednog društva ili Evropske zadruge iz jedne države članice u drugu državu članicu i 2011/96 o zajedničkom sistemu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i zavisna društva iz različitih država članica.

III. Usklađenost sa pravnom tekovinom Evropske unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Navedenim zakonom izvršiće se usklađivanje sa konsolidovanom Direktivom Savjeta 2016/1164 o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se direktno utiče na funkcionisanje unutrašnjeg tržišta. U cilju jačanja unutrašnjeg tržišta Evropske unije, donošenje ovog zakona ima za cilj sprovođenje mjera protiv štetnih poreskih praksi koje dovode do pravednijeg i efikasnijeg oporezivanja, a koje uključuju: pravilo o ograničenju odbitka kamata (30% EBITDA ili 3 miliona eura), pravilo o kontrolisanim inostranim društvima, izlazno oporezivanje, pravilo o sprečavanju hibridnih neusklađenosti, kao i opšte pravilo protiv zlupotreba koristi aranžmana. Takođe, izvršiće se potpuno tehničko usklađivanje sa Direktivama 2003/49, 2009/133 i 2011/96.

Pored navedenog, Crna Gora je preuzela obavezu da nakon pristupanja Evropskoj uniji pristupi Konvenciji o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u vezi sa usklađivanjem dobiti povezanih preduzeća (90/436/EEZ), kao i da primjenjuje odredbe Kodeksa ponašanja za efikasnu primjenu Konvencije o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u vezi sa prilagođavanjem dobiti povezanih preduzeća.

Navedenim zakonom uvodi se institut Prethodni sporazumi o transfernim cijenama i vrši se unaprjeđenje postojećih rješenja koje se odnose na poreska oslobođenja za reinvestiranje, odnosno ulaganje sredstava u poljoprivrednu djelatnost, kao i preciznije definisanje neoporezovog iznosa zajma, odnosno pozajmica.

Donošenjem ovog zakona stvoriće se pravna sigurnost i poslovni ambijent koji je pogodan za poslovanje i ulaganja radi stvaranja pravednih poreskih sistema u Evropskoj uniji.

Kod pripreme predloženog zakona korišćena su iskustva zemalja u okruženju, kao i određenih zemalja članica EU.

Istovremeno se ukazuje da materija obuhvaćen predmetnim zakonom nije izričito regulisana međunarodnim konvencijama.

IV. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Član 1 - Ovom odredbom definiše se grana djelatnosti za potrebe člana 27a u cilju usklađivanja sa Direktivom 2009/133.

Čl. 2 i 3 - Ovim odredbama vrši se pravno-tehničko usaglašavanje podstojećeg rješenja sa Direktivom 2009/133.

Član 4 - Ovom odredbom definiše se poreska vrijednost za potrebe člana 27e, kao i pravno-tehničko usaglašavanje podstojećeg rješenja u cilju usklađivanja sa Direktivom 2009/133.

Čl. 5 - 7 - Ovim odredbama vrši se pravno-tehničko usaglašavanje podstojećeg rješenja sa Direktivom 2009/133.

Član 8 - Ovom odredbom vrši se preciznije definisanje neoporezivog dijela zajma, odnosno pozajmice.

Član 9 - Ovom odredbom uvodi se oporezivanje prihoda nerezidentnog pravnog lica po osnovu izvođenja i estradnog, zabavnog, umjetničkog, sportskog ili sličnog programa u Crnoj Gori u slučajevima kada je isplatišlac prihoda rezidentno fizičko lice, odnosno preduzetnik.

Član 10 - Ovom odredbom vrši se pravno-tehničko usaglašavanje podstojećeg rješenja sa Direktivom 2009/133.

Član 11 - Ovom odredbom predlaže se da odredbe poglavlja i odredbe sporazuma o izbegavanju dvostrukog oporezivanja primenjuju na način koji obezbeđuje povoljniji poreski tretman za obveznika.

Čl. 12, 13 i 14 - Ovim odredbama vrši se unaprjeđenje postojećih rješenja koje se odnose na poreska oslobođenja za reinvestiranje, odnosno ulaganje sredstava u poljoprivrednu djelatnost u dijelu preciznijeg definisanja termina "ulaganja", produženje roka za podnošenje zahtjeva za poresko oslobođenje u slučaju reinvestiranja i ulaganja do kraja fiskalne godine, kao i preciznijeg definisanja zadataka Komisije, da pored kontrole korišćenja prava daje i predlog za sticanje prava na poresko oslobođenje.

Član 15 - Ovom odredbom uvodi se novo poglavlje "Pravila protiv premještanja dobiti i 10 novih članova u okviru ovog poglavlja. Predloženim odredbama vrši se usklađivanje sa Direktivom Savjeta 2017/952 o izmjeni Direktive (EU) 2016/1164 u pogledu hibridnih neusklađenosti sa trećim zemljama. Ovim poglavljem uvodi se sljedeće:

Pravilo o ograničavanju kamate kojim se vrši ograničavanje mogućnosti odbitka troškova zaduživanja na 30% dobiti prije utvrđivanja kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) ili do iznosa od 3 miliona eura, čime se sprečava narušavanje poreske osnovice.

Pravilo o kontrolisanim inostranim društvima (CFC pravila) kojim se uvodi obaveza uključivanja neraspoređene dobiti inostranih povezanih društava u poresku osnovicu rezidentnog poreskog obveznika, čime se sprečava premještanje dobiti u jurisdikcije sa niskim poreskim stopama.

Izlazno oporezivanje kojim se, u slučaju prenosa imovine, poslovanja ili nerezidentnosti u drugu jurisdikciju, uvodi obaveza oporezivanja kapitalnih dobitaka, čime se sprečava izbegavanje plaćanja poreskih obaveza prenosom imovine u drugu jurisdikciju.

Hibridne neusklađenosti kojim se propisuju pravila koja eliminišu poreske pogodnosti nastale zbog različitog poreskog tretmana istih transakcija ili subjekata u različitim jurisdikcijama koje dovode do dvostrukog odbitka tj. odbitka u obje jurisdikcije ili do odbitka prihoda u jednoj jurisdikciji bez uključivanja u poresku osnovicu u drugoj.

Obrnute hibridne neusklađenosti kojim se propisuju pravila koja eliminišu poreske pogodnosti nastale zbog različitog poreskog tretmana istog subjekta u dvije jurisdikcije, čime se sprečava dvostruko neoporezivanje prihoda subjekta.

Neusklađenost rezidentnosti kojim se propisuje pravilo koje eliminiše poreske pogodnosti koje ostvaruje subjekat koji je rezident dvije države koje dovode do dvostrukog odbitka, čime se eliminiše korišćenje pogodnosti u obje države.

Pored navedenog, uvodi se mogućnost zaključivanja obavezujućih sporazuma između poreskog obveznika i poreskih organa u cilju prethodnog definisanja transfernih cijena.

Član 16 - Ovom odredbom uvodi se ošte pravilo protiv zloupotreba koristi iz aranžmana, koje ima za cilj onemogućavanje poreskim obveznicima da ostvare poreske pogodnosti na osnovu aranžmana koji nijesu autentični, a čiji je osnovni cilj izbjegavanje plaćanja poreskih obaveza.

Član 17 - Ovom odredbom predlaže se da se pored odredbi Poglavlja Via i VIIa i odredbe Poglavlja Xa, kao i čl. 38m i 40a ovog zakona primjenjuju od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Član 18 - Ovom odredbom Crna Gora se obavezala da nakon pristupanja Evropskoj uniji pristupi Konvenciji o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u vezi sa usklađivanjem dobiti povezanih preduzeća i da primjenjuje odredbe Kodeksa ponašanja za efikasnu primjenu Konvencije o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u vezi sa prilagođavanjem dobiti povezanih preduzeća.

Član 19 - Ovom odredbom precizira se stupanje na snagu i primjena zakona.

V. Procjena finansijskih sredstva za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva.

VI. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Imajući u vidu obavezu Crne Gore da predloženim izmjenama i dopunama izvrši usklađivanje crnogorskog zakonodavstva u oblasti direktnog oporezivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije do kraja QII 2026. godine u cilju zatvaranja Poglavlja 16 - Oporezivanje, predlaže se da Skupština Crne Gore, shodno članu 151 Poslovnika Skupštine, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica donese po hitnom postupku.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO FINANSIJA
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica izvršice se usklađivanje važećeg zakona sa konsolidovanom Direktivom Savjeta 2016/1164 o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se direktno utiče na funkcionisanje unutrašnjeg tržišta, koji je Programom rada Vlade Crne Gore za 2026. godinu planiran za II kvartal 2026. godine. Takođe, predloženim zakonom izvršeno je potpuno tehničko usklađivanje sa Direktivama 2003/49 o zajedničkom sistemu oporezivanja isplate kamata i autorskih naknada između povezanih društava različitih država članica, 2009/133 o zajedničkom sistemu oporezivanja koji se primjenjuje na spajanja, podjele, djelimične podjele, prenosa imovine i zamjene akcija društava iz različitih država članica Evropske unije, kao i prenosa sjedišta Evropskog privrednog društva ili Evropske zadruge iz jedne države članice u drugu državu članicu i 2011/96 o zajedničkom sistemu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i zavisna društva iz različitih država članica.

Usklađivanjem sa Direktivom 2016/1164 propisuju se pravila protiv premještanja dobiti koja obuhvataju pravila o ograničavanju kamate, pravila o kontrolisanim inostranim društvima, izlazno oporezivanje, hibridne i obrnute hibridne neusklađenosti, kao i neusklađenost rezidentnosti. Cilj odredbi pravila o ograničenju kamate i pravila o kontrolisanim inostranim društvima (uz opšte pravilo protiv zloupotreba) je sprečavanje premještanja dobiti multinacionalnih kompanija iz država gdje se dobit ostvaruje u poreske jurisdikcije sa nižom poreskom stopom. Kako bi se spriječilo priznavanje dvostrukog odbitka po osnovi jednog plaćanja, priznavanjem rashoda ili umanjenjem poreske osnovice kod poreskog obveznika i povezanog lica ili priznavanjem odbitka kod jednog poreskog obveznika, a ne uključivanja tog prihoda u poresku osnovicu kod primaoca, ovim izmjenama postojećih zakonskih rješenja propisuju se pravila za sprečavanje takve neusklađenosti, odnosno tzv. hibridne neusklađenosti. Hibridna neusklađenost nastaje samo između povezanih društava, između poreskog obveznika i povezanog društva, između sjedišta i stalne poslovne jedinice, između dviju ili više stalnih poslovnih jedinica istog subjekta ili u okviru strukturiranog aranžmana, pod uslovom da učešće u kapitalu iznosi najmanje 25%, dok u nekim slučajevima iznosi najmanje 50%.

Uvođenjem svih pravila predviđenih gore navedenim direktivama očekuje se da će doći do pravednijeg oporezivanja na području Evropske unije, kao i sprečavanja kompanija u agresivnom poreskom planiranju, dok će određene države članice biti spriječene u kreiranju štetnih poreskih praksi kojima se direktno utiče na funkcionisanje unutrašnjeg tržišta. Predložena rješenja doprinijeće, između ostalog, očuvanju fiskalne stabilnosti Crne Gore kao i povećanju discipline poreskih obveznika.

Nakon usvajanja zakona pristupiće se izradi odgovarajućih podzakonskih akta kojim će se propisati bliži način sprovođenja pravila o kontrolisanim inostranim društvima, kao i obračunu njihove dobiti, bliži način utvrđivanja poreske osnovice i odlaganje oporezivanja pri izlaznom oporezivanju imovine i bliži način sprovođenja hibridne neusklađenosti, obrnute hibridne neusklađenosti i neusklađenosti rezidentnosti.

Pored navedenog, u prelaznim i završnim odredbama navedenog zakona, Crna Gora je preuzela obavezu da nakon pristupanja Evropskoj uniji pristupi Konvenciji o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u vezi sa usklađivanjem dobiti povezanih preduzeća (90/436/EEZ), kao i da će primjenjivati odredbe Kodeksa ponašanja za efikasnu primjenu Konvencije o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u vezi sa prilagođavanjem dobiti povezanih preduzeća. Takođe, izvršeno je unaprijeđenje postojećih rješenja koje se odnose na poreska oslobođenja za reinvestiranje, odnosno ulaganje sredstava u poljoprivrednu djelatnost, kao i preciznije definisanje neoporezovog iznosa zajma, odnosno pozajmica.

Predložena zakonska rješenja imaju za cilj unaprijeđenje poslovnog ambijenta, što će u konačnom imati brojne pozitivne efekte, kako za poreske obveznike tako i za prihodnu stranu budžeta Crne Gore.

Navedene zakonske izmjene neće imati negativan uticaj na standard građana i privrede.

Prilikom pripreme Predloga zakona razmatrana je „status quo“ opcija. U slučaju zadržavanja „status quo“ opcije, bila bi otežana primjena zakona i ne bi se moglo izvršiti dodatno usklađivanje postojećih zakonskih rješenja sa EU direktivama. U slučaju „statusa quo“ ne bi bilo moguće smanjenje poreske evazije, poboljšanje poreske discipline poreskih obveznika, unaprijeđenja efikasnosti poreskog sistema.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim zakonskim izmjenama želi se postići

- očuvanje poreske osnovice;
- pravednije oporezivanje u država članicama Evropske unije i smanjenje štetnih poreskih praksi;
- sprečavanje izbjegavanja plaćanja poreskih obaveza i agresivnog poreskog planiranja;
- usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa EU direktivama;
- povećanje transparentnosti i pravne sigurnosti;
- unaprijeđenje poreske discipline obveznika;
- izjednačavanje rokova u slučaju postupka ostvarivanja prava na korišćenje poreskih olakšica u slučaju reinvestiranja, odnosno ulaganja sredstava u poljoprivrednu djelatnost.

Predloženim zakonskim izmjenama uvodi se oporezivanje prihoda nerezidentnog pravnog lica po osnovu izvođenja i estradnog, zabavnog, umjetničkog, sportskog ili sličnog programa u Crnoj Gori u slučajevima kada je isplatioc prihoda rezidentno fizičko lice, odnosno preduzetnik.

Programom rada Vlade Crne Gore za 2026. godinu Ministarstvo finansija je predložilo donošenje zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica u cilju usklađivanja važećeg zakona sa konsolidovanim Direktivom Savjeta 2016/1164 za II kvartal 2026. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati „status quo“ opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Ministarstvo finansija se odlučilo za regulatornu opciju iz razloga što neregulatorna opcija ne može dati željene rezultate. Izmjena zakonskih rješenja predstavlja jedinu opciju u ispunjavanju ciljeva koji se žele.

postići navedenim izmjenama tj. usvajanjem zakonskog okvira (Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica i odgovarajućih podzakonskih akta). Donošenjem zakona uvode se:

- pravila o ograničenju odbitka kamata (30% EBITDA ili 3 miliona eura);
- pravila o kontrolisanim inostranim društvima;
- izlazno oporezivanje;
- pravila o sprečavanju hibridnih neusklađenosti;
- opšte pravilo protiv zloupotreba koristi aranžmana

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne;
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima);
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti;
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Positivna strana predloženih zakonskih rješenja je što se vrši usklađivanje nacionalnog poreskog zakonodavstva sa EU direktivama, smanjenje poreske evazije i agresivnog poreskog planiranja, poboljšanje poreske discipline obveznika, poboljšanje investicione transparentnosti, unaprijeđenje ekisasnosti poreskog sistema, a samim tim i porast prihoda po osnovu poreza na dobit.

Predložena zakonska rješenja neće uticati na standard građana i privrede, odnosno primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi. Međutim, uvođenjem oporezivanje prihoda nerezidentnog pravnog lica po osnovu izvođenja i estradnog, zabavnog, umjetničkog, sportskog ili sličnog programa u Crnoj Gori u slučajevima kada je isplatioc prihoda rezidentno fizičko lice, odnosno preduzetnik, nastaje trošak za nerezidentna pravna lica jer se na ovaj način njihovi prihodi po ovom osnovu oporezuju stopom od 15%. Time će se izvršiti širenje poreske baze, smanjenje izbjegavanja plaćanja poreza po odbitku i povećanje budžetskih prihoda.

Novim zakonskim rješenjima ne stvaraju se administrativna opterećenja kao ni biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistaci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti;

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore, i evidentno je da će doći do porasta prihoda budžeta Crne Gore.

Implementacijom predloženih zakonskih rješenja neće nastati međunarodne finansijske obaveze

Predlog zakona ne podrazumijeva obavezu donošenja podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U pripremi predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica bili su uključeni predstavnici Poreske uprave i Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore.

Nakon sprovedne javne rasprave pripremljen je Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi, u kojim je konstatovano da nije bilo pristiglih predloga, primjedbi i sugestija. Navedeni izvještaj je objavljen na sajtu Ministarstva finansija.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju propisa.

Ministarstvo finansija će iskoristiti sve raspoložive mehanizme koji će obezbijediti da se predložena zakonska rješenja nesmetano sprovedu u praksu.

Glavni indikator za mjerenje ispunjenja cilja će biti:

- visina naplate prihoda po osnovu poreza na dobit pravnih lica;
- broj identifikovanih kontrolisanih inostranih društava;
- procjena nivoa sive ekonomije;
- broj korisnika podsticajnih mjera za poljoprivrednu djelatnost.

Takođe, nakon usvajanja zakona pristupiće se izradi odgovarajućih podzakonskih akata kojim će se propisati bliži način sprovođenja pravila o kontrolisanim inostranim društvima, kao i obračunu njihove dobiti, bliži način utvrđivanja poreske osnovice i odlaganje oporezivanja pri izlaznom oporezivanju imovine i bliži način sprovođenja hibridne neusklađenosti, obrnute hibridne neusklađenosti i neusklađenosti rezidentnosti.

Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju primjene navedenog propisa zadužena je Poreska uprava, koja će sprovoditi kontrolu kroz inspeksijski nadzor, s obzirom da ista vrši poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza.

Datum i mjesto

Podgorica, 22.06.2026. godine

Starješina

mr. Novica Vuković